

festivalové listy

1. číslo
15. října 2015

51.

mfp
mezinárodní
festival
poezie

kz
**kulturní
zařízení**
města Valašského Meziříčí

Soutěž amatérských recitátorů z České a Slovenské republiky pořádána Kulturním zařízením města Valašského Meziříčí a městem Valašské Meziříčí za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, CS Cabot a Fondu kultury Zlínského kraje, ve spolupráci s NIPOS ARTAMA Praha a Národním osvětovým centrem Bratislava, DUHA - kulturním klubem u hradeb Prostějov a Mestským kultúrnym strediskom Dolný Kubín.

Poezie v horách ukrytá

V horách je poezie. Nedává to smysl? Mně ano. Stačí, když šlápnu do pedálů a stoupám po úbočí Křivého, přes Podhájí a dál až za les na hřeben Malé a Velké Lhoty. Jednou bych těm místům rád věnoval celou sbírku. Bojím se ale, že nebude dost dobrá, že se nevyrovná okamžikům tam u nás na Lhotách.

Nejsou to jen Lhoty, které mě naplňují štěstím, podobně jako to umí poezie. Zvlášť když je srdce těžké a obzor halí mraky, jsou hory Vsetínských vrchů nebo úbočí Veřovického hřebene tím nejlepším lékem. Nikde se mé srdce tak neuklidní, jako při sestupu do údolí přehrady Bystřičky, odkud zase mohu vystoupat do výšek a k malebným rozhledům Santova. Jsou to i hospůdky, které potěší duši a které slibují setkání se svéráznými Valachy. Ti stejně jako já brázdí to naše Valašsko na kole či pěšky. Vidím v jejich pohledu stejnou radost, jako cítím já sám.

Žádný rok nevynechám možnost přečíst tu krásnou odysseu Vsetínských vrchů. Z Třeštic až na Solán a pak dál přes Tanečnici a Díly až k nám domů na Lhoty. V zimě i v létě. Neznám krásnější křivky, které nikdy nezradí a jsou věrnější a stálejší než krása našich žen. Ani se ženou přes její půvab a lásku bych asi nevydržel ta období neporozumění a výčitek, kdyby nebylo svobody a moudrosti tam v horách. Tam vidím i své dva syny, malé školáčky, abych spolu

s nimi znovu uvědomoval, co je v životě vlastně důležité a proč je tak krásné a potřebné vydávat se na cestu.

Přiznám se hned, mám tu kořeny hluboce zapuštěné a nikdy se už té věčné poezie našich hor nehodlám vzdát. Neusínal bych klidně, kdybych nevidal v dálce siluetu Radhoště, Javorníku či zrádné milenky – Lysé hory, jak ji s kamarády rozšafně přezdíváme. Právě její svahy rok co rok s těmi nejbližšími dobrodruhy obkroužíme, obejmeme její boky, abychom pak s nohama ze železa stanuli na nejvyšším vrcholu Beskyd a zakusili svobodu dravce, který se vznáší nad vrcholky a lesy horských hřebenů.

Bez poezie si nechci život ani představovat a už nehodlám nikdy zapomenout. I kdybych snad zabloudil v pohledu krásné ženy, i kdybych pochyboval o smyslu mých rán. Víím, kde se znovu stanu člověkem pevným a odhodlaným. Víím, kde znovu začnu mít rád lidi a lépe pochopím jejich slabosti a snad odpustím i sobě hříchy, kterých se dopouštím. Vracím se domů jako po zpodobě a slibuji sám sobě, že se polepším.

Jako jsou dobré verše lékem a náplastí na bolavou duši. Jsou také hřebeny hor, které jsem si na Valašsku zamiloval, tou medicínou, bez níž bych těžko ustál nerovný, ale krásný zápas s osudem. Tak jako umí být poezie nekonečným a přepestrým vesmírem pocitů a myšlenek,

jsou hory naší rodovou pamětí, jsou to znovu se vracějící motivy, když slyším tlukot svého srdce ve spáncích, když překonávám znovu a znovu vlastní lenost a lhostejnost, abych zase viděl život ve všech jeho barvách a proměnách.

Hory jsou tisíckrát jiné, naplní vás radostí, ukáží vám vaše hranice. V nich poznávám sám sebe stejně dobře jako v textech písní, jako u veršů těch nejlepších básníků všech národních knihoven světa. Přejí Vám krásné zážitky na Festivalu poezie. Ať Vás slova oblaží, jako to umí vítr v kopcích nad Valmezem. A pokud budete mít chuť se začíst do jejich paměti, vydejte se na cestu, která nikdy neskončí, na kterou se budete vždycky rádi vracet. Chce to jen otevřít srdce, milovat svobodu a prostor stejně jako váhu a sílu slov, jimiž svět ctíme a chápeme, a stáváme se tak znovu a opravdu lidmi.

Aleš Linduška

Poetická anketa

Když se řekne poezie, jako první se mi vybaví úvodní báseň sborníku italské renesanční lyriky od neznámého autora, kterou jsem jako malá našla v knihovně své babičky. Její slova zní: *“Černovlásko moje, s cukrovými rty, tvářičkami jako něžné květy růže, ty máš nadra jako karafiáty. Jejich vůni ani muškát nepřemůže. I kdybych měl, kvítku, tisíc lásek mít, tebe neopustím, dokud budu žít.”* A co si pod slovem poezie představí mí kamarádi?

Martina Hanušová, 23 let, studentka psychologie

Poezie mi není příliš blízká, vždy jsem si ji spojovala spíše s hodinami češtiny na základní škole a povinným recitováním básniček. Oblíbeného autora nemám, proto se mi asi vybaví ta nejznámější česká jména jako Jaroslav Seifert nebo Karel Hynek Mácha.

Petr Ovčáček (25 let, student japanistiky)

Asi to bude znít jako profesní deformace, ale napadne mě japonské haiku. Autoři mě napadnou dva - Macuo Bašo a William Wordsworth. Báseň mě asi napadne jediná od Tolkiena *“All That is Gold Does Not Glitter.”*

Dita Koláčková (21 let, studentka pedagogiky)

Asi jsem magor, ale první, co mě napadlo je: *“Jeden prsten vládne všem, jeden jim všem káže, jeden všechny přivede do temnoty sváže, v zemi Mordor, kde snoubí se šero se šerem.”*

Barbora Křenková (19 let, studentka ekonomie)

Napadá mě poetické vyjádření myšlenek, pocitů, nitra autora. Často ji mám také spojovanou s pomocí úniku s těžkými časy dotyčného, kterému poezie pomáhá uniknout, aspoň na chvíli. Jinak mě napadne asi Erben a Mácha.

Tomáš Ondruch (21 let, student strojíního inženýrství)

Vítězslav Nezval – Edison

Josef Kovařík (25 let, student mezinárodních vztahů)

Napadnou mě především romantické básně, romantici, rozervané citlivé duše. A z básníků Karel Hynek Mácha.

Václav Vích (24 let, student práv)

Král Lávra, K. H. Borovský ... to jsem si totiž vytáhnul u maturity.

Pavel Kučera (21 let, student informatiky)

Dlouho grilovaná zebra, to je absolutní poezie.

Martin Pavelka (20 let, student fyziky)

Když se řekne poezie, tak si vizuálně představím sloupec řádků s několika slovy, ale pocitově si představím příjemný afekt z nápaditého použití jazyka.

Ondřej Štolba (24 let, student mezinárodních vztahů)

Tereza Volfová

Poezie pro mě znamená píseň slov. A mezi ty nejmotivnější “skladby” bych zařadil Invictus od W.E. Henleyho.

Katka Běhalová (23 let, studentka medicíny)

Napadne mě tak akorát Seifert a jeho Píseň o rodné zemi nebo to, jak jsem se musela nějakou básničku naučit na recitační soutěž a pak jsem ji před třídou zapomněla a byl to stresující zážitek.

Erika Lorencová (23 let, studentka biologie)

Jako první mě napadne Havran a hned potom François Villon.

Ptala se Tereza Volfová

JIRÍKOVO VIDĚNÍ

Hvížďalou viděný Ivan Wernisch

Ač jsem si řekl, že jsa hladov a otrhán již nebudu více utráceti za zbytnosti a svou značně přebujelou knihovnu spíše zeštílovati budu, zase jsem neodolal zaprášenému výkladu jednoho olomouckého knihkupectví, a zase to dopadlo špatně. Ano, stal jsem se čerstvým majitelem krásné, útlé a dle mého soudu lehce předražené knížky. Ale když mám doma prakticky celé dílo Ivana Wernische, jak bych mohl nekoupit sebrané rozhovory Mistra, které vedl s Karlem Hvížďalou?

Pod názvem Uctivý kolotoč kniha vyšla v krásné grafické úpravě s kolážemi Petra Hrušky a trochou fotografií. Části rozhovoru už jste mohli za posledních 20 let průběžně číst v různých novinách a časopisech, nakonec se ho ale oběma autorům podařilo po letech dopracovat do souhrnné podoby (údajně proto, že v létě 2013 začala Wernische práce na interview bavit).

V pohledech na život i básnictví Wernischův obdivovatel nebude zklamán – dostane se mu bohaté dávky autorovy sebeironie, lehkého sarkasmu i pobavené a poučené skepse. Už na otázku, zda je básník... „*Tam, odkud jsem přišel, v zemi mého dětství, se lhářům říkalo básníci. Za slovem básník následoval zpravidla poblavek, když ne facka. Už zase básníš, křičela matka, když jsem jí zlomeným blasem oznámil, že mě neznámi lupiči přepadli v parku a vzali mi peníze, které jsem dostal na zaplacení školních obědů. (...) Já jsem zkrátka prolhanec, básník, můžeš mi takhle nadávat, když si to přeješ.*“ Ostatně sama o sobě mluví tato báseň:

Básník

*Stojí nad záchodovou mísou
Trhá čistý list papíru
A splachuje
A tak nešťastně se přitom tváří
Kdybyste ho viděli,
Museli byste se smát*

*A kdybyste věděli,
Čemu se vlastně smějete,
Smáli byste se ještě víc*

Něco málo se dozvíte o básnických začátcích, o některých sbírkách, o přícházení poezie, ale třeba i o Wernischově vztahu k různým autorským oceněním, třeba ke státní ceně za literaturu, která mu „přišla vhod, a taky příjemně zalichotila“, ale zároveň by si prý za ni tak trochu zasloužil „trest za sebe-

Ivan Wernisch

zradu“. Velmi sebekriticky hodnotí také své dávné zvolení předsedou spisovateléské obce: „*A předsedou Obce spisovatelů jsem se stal z blbosti. Především z vlastní blbosti. Na sjezdu, nevím už kterém, snad to byl druhý sjezd po převratu, jsem se opil a chytráci z předsednictva mě vytáhli z bufetu a strčili mi na krk funkci, kterou nikdo nechtěl. Tak to bylo. To pak byla kocovina!*“

Postupně se ale rozhovor dostane blíže k otázkám tvorby, inspirace, autobiografickým tématům či motivům, nakonec až k zasunutým strachům, nezařazenosti, prázdnotě: „*...chlád, který číší ze Zimohrádku, ten byl ve mně. Brr. I to fňukání bylo moje.*“ Zajímavou kapitolou je třeba i trauma z polovičního německého původu. Z mnoha úvah o tvorbě třeba tato: „*Tak se to pořád opakuje: kdybys věděl, s jakou nadějí posílám každou básničku do světa a jakou přítom pocituji skepsi. Že se to vylučuje? Je to tak. Člověk by chtěl, být kýmsi čten a pochválen, i když je to vlastně blbost, že jo.*“

Jistě, pochybnosti jsou věčné. Ale ta poezie má prostě něco do sebe. Na závěr knihu doplňuje několik nových básní, které patrně v budoucnu vytvoří sbírku, možná nazvanou Hospoda u cesty. Takže:

Hospoda u cesty

*V altánu u potoka,
Ve vůni borové směly a zvětralého piva,
Chtěl jsem jen posedět
Navždycky*

V lese skřípal strom

V mechu a mateřidouce kotvila má loď

O nových básních Wernisch říká: „Přelomová je pro mě Hlava na stole z roku 2005. Tam jsem konečně zase začal psát víc o sobě. Já dlouho své vlastní strachy, smutky a radosti do básní moc nestrkal. (...) S překvapením pozoruji, jak jsem najednou upřímný. Myslel jsem, že už to neumím.“ Tak ještě jednu na závěr:

Ten člověk žil sám

*Ten člověk žil sám, komisaři,
Je to jasná sebevražda
Jenom nechápu, proč se prostě neoběsil
A proč se pokoušel spolknout šňůru od záclon*

*Otázkou také je
Proč nedopil svůj čaj
A co ta okousaná kobliha
A co tady ještě hledáme*

*Ačkoliv... povšimněme si
Stažených rolet v protějších oknech
Skrývá se tam někdo? Neskrývá? Tak jako tak,
celý ten dům tam
Jako by s tímto případem měl něco společného*

*A lidé dole v ulici
A obří perutýn,
Jenž vyplul z koruny stromu
A netečně sem hledí*

Jiří Jurečka

EXTROVNA – KULTURNÍ POZOROVATELNA
KAVÁRENSKÉHO POVALEČEKarol Efraim Sidon a Karel Hvizďala se
dotýkají témat, která by člověk nejraději
nechal na pokoji

...od té doby (pozn. od 11. září 2001) člověk začne přemýšlet malinko jinak. Uvědomí si, že problém, s kterým má západní společnost nebo přesněji řečeno severní člověk co do činnosti, je de facto jednak terorismus, a jednak jsou to důvody, které poskytují teroristům argumenty k tomu, aby zabíjeli. Tedy se setkává s ideologickou výbavou, která v teroristech vzbuzuje pocit, že dělají dobrou věc, že jsou v právu, že bojují za spravedlnost a že za těchto okolností je možné zabít hlava nehlava. A tohle jsou podstatné problémy, protože západní svět je nucen se konfrontovat se způsobem myšlení, který je mu cizí. A střet s touto skutečností může být pozitivní jen tehdy, když tato výzva bude přijata zcela vážně. Tedy, jestliže si západní člověk uvědomí, že pravděpodobně ne všechno, co patří k jeho civilizaci a kultuře, musí být dobré. Jde o celý hodnotový západní systém, v němž se některé věci jeví jako jasně pozitivní, ale které z toho druhého pohledu viděno, tedy například islámskýma očima, se takhle vůbec nejeví. Teprve když si tuto myšlenku připustíme, tak můžeme uvažovat o jistém pokusu o dohodu, aby různé civilizace žily vedle sebe, aniž by se musely mlátit či vraždit. To je nejzásadnější problém a o něm se bude v následujících letech jednat. (...) Domnívám se, že západní svět by si měl uvědomit, že by měl umět svou technickou a hlavně kulturní, hodnotovou expanzi držet na uzdě. Neplést se jiným kulturám, náboženstvím a civilizacím do života. Ať si své konflikty jiné světy vyřídí, jak nejlépe umí sami. A teroristy, kteří své konflikty vyvážejí k nám, bych nemilosrdně střílel. Jsou to vrazi... (...) Ale současně s tím je třeba si uvědomit, že mnohé důvody, které jim zdánlivě dávají za pravdu, stojí za úvahu a musíme o nich vážně přemýšlet,“ řekl na počátku minulého desetiletí novináři Karlu Hvizďalovi

zemský a bývalý pražský rabín: učitel a prostředník Karol Efraim Sidon.

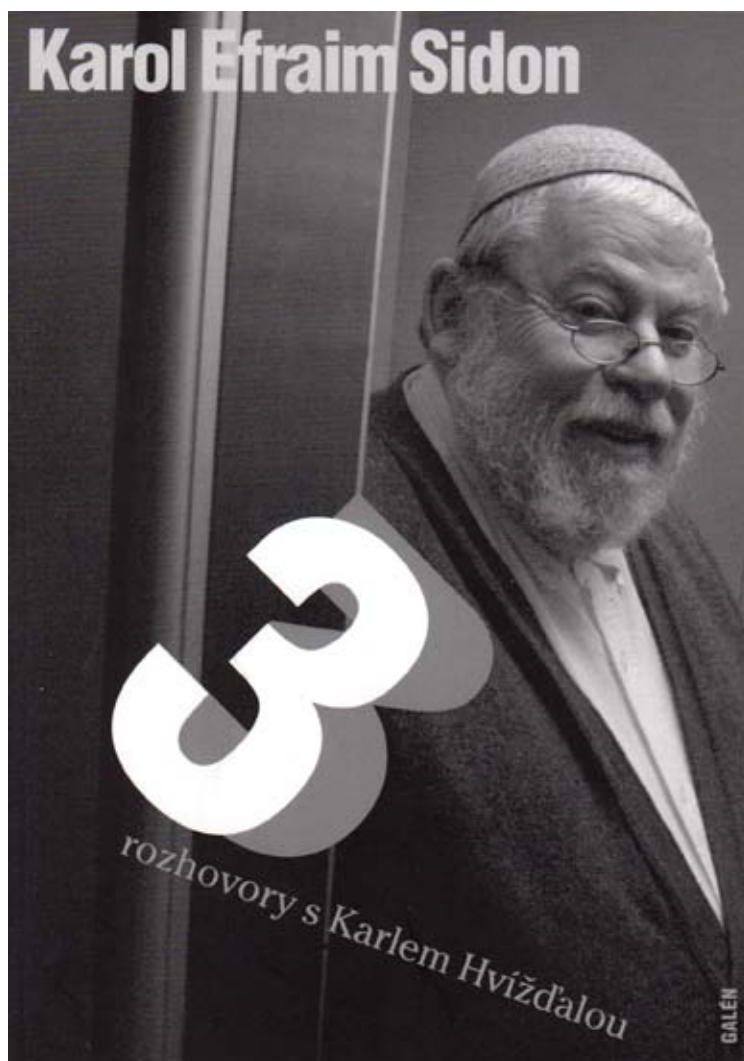
Jeho vzpomínky, názory a úvahy z rozhovorů, které vznikaly v letech 1995 – 2014, Karel Hvizďala postupně seřadil do knih Když umřít, tak v Jeruzalémě (aby lidé věděli, co je judaismus a jakého mají v Praze rabína), Červená kráva (aby Karel Hvizďala věděl, kým je), a Sedm slov (sedm rozhovorů o sedmi slovech, aby novináři viděli, co se dá všechno dělat s žánrem rozhovoru). Souborně

ným životopisem, bezesporu patří k nejdůležitějším titulům loňské literární sklizně.

Karol Sidon se narodil za války (9. srpna 1942) ve smíšeném manželství, jeho otec byl pro židovský původ poslán do Terezína a v roce 1944 popraven. Po maturitě mimo jiné pracoval jako kulisák, ale na FAMU vystudoval dramaturgii a scenáristiku. Na krátký čas nastoupil do Československého rozhlasu a do roku 1968 byl dramaturgem u Státního filmu ve studiu Jiřího Trnky.

Později se stal redaktorem Literárních novin, Literárních listů a Listů. V době normalizace, a zejména po podpisu Charty 77, se živil v dělnických profesích až do roku 1983, kdy byl přinucen k vystěhování do Německa. K judaismu Sidon konvertoval v roce 1978, přijal jméno Efraim, a v exilu studoval judaistiku. Pobýval v Heidelbergu, ale s německým prostředím se neshodl a na čas prakticky přestal publikovat. Na počátku devadesátých let se vrátil do Československa, roku 1992 se stal pražským a zemským rabínem a rabínská studia následně dokončil v Izraeli. V roce 2012 vyšel Sidonův překlad Tóry pod názvem Pět knih Mojžíšových. Je také autorem řady prozaických děl a jeho román Altschulova metoda vyšel pod pseudonymem Chaim Cigan. Napsal i několik dramát a slovenský režisér Juraj Jakubisko na konci šedesátých let natočil podle jeho scénářů snímky Zběhové a poutníci a Ptáčkové, sirotky a blázni.

V Praze vyrůstal, maturoval a Strojní fakultu na ČVUT studoval novinář, dramatik a spisovatel Karel Hvizďala (nar. 16. srpna 1941). V šedesátých letech studoval ještě politické vědy v Moskvě a v sedmdesátých němčinu a německou literaturu v Německu. Ve druhé polovině šedesátých let

tyto knihy vydalo koncem loňského roku nakladatelství Galén pod názvem Karol Efraim Sidon 3 ROZHOVORY s Karlem Hvizďalou a je na místě říci, že dílo dvou významných autorů s novinářskou zkušeností, výrazných osobností s nevšedním osudem a pozoruhod-

byl redaktorem týdeníku Mladý svět, po roce 1970, jako redaktor v nakladatelství Albatros, založil a řídil edici Objektiv. Do Německa odešel v roce 1978, žil v Bonnu, pracoval v nakladatelství Index v Kolíně nad Rýnem a jako publicista spolupracoval s rozhlasovými stanicemi Radio Svobodná Evropa, Deutschlandfunk, Deutsche Welle a BBC. Psal také rozhlasové hry a přispíval do exilových časopisů. Po návratu do Československa byl dva roky šéfredaktérem deníku Mladá fronta Dnes a předsedou představenstva MAFRA. V roce 1993 se na krátký čas vrátil do redakce Mladého světa, ale pak se stal spoluzakladatelem časopisu Týden, kde jako šéfredaktor působil až do roku 1999, a potom odešel do svobodného povolání. Jako novinář a spisovatel na volné noze spolupracuje s různými periodiky i rozhlasovými stanicemi. Napsal řadu rozhlasových her, je auto-

rem desítek románů, novel a knižních rozhovorů, věnuje se také tvorbě pro děti.

Pro každého, kdo při listování novinami a časopisy hledá to, co má smysl číst, kdo pátrá v záplavě bezcenně potištěného papíru po publikaci, jíž stojí za to věnovat to nejdražší, co vedle zdraví máme, tedy - náš čas, je jméno Karel Hvizďala jistotou. Jeho bezmála dvacetileté setkávání s Karolem Efraimem Sidonem bylo příslibem tematicky široké platformy pro výměnu názorů a východiskem k zajímavým závěrům. Jeho rozhovory s člověkem neúnavně hledajícím v moudrosti věků co nejpřesnější odpovědi na dnešní naléhavé otázky by měly být povinnou četbou. Nemyslím si, že se tu pánové Sidon a Hvizďala snaží kohokoli o čemkoli přesvědčovat. Zkrátka, hledají cestu. Jeden k druhému, každý sám k sobě, oba k ostatním lidem. Knihy Když umřít, tak v Jeruzalémě z let

1995 – 1997, Červená kráva, která vznikala na prahu nového tisíciletí, a pak závěrečných Sedm slov z dnešních časů, tvoří vyklenutý oblouk trochu zvláštního obrazu našeho světa. Hlavně v třetí knize je Karol Efraim Sidon velmi otevřený. Oba pánové v tom čase snad prošli zrcadlem, které při rozhovorech odráží vyslovená poselství zpět k tomu, kdo je vyslovil a „probourali se k obsahům, které byly na začátku drženy mimo veřejnou oblast,“ jak v závěru pan rabín zdůraznil. Místo příjemného filozofování se dostali tam, kde už opravdu o něco jde. V rozhovoru zazněly otázky, dotýkající se témat, která by měl člověk nejraději za tabu a nechal je na pokoji. A to často i proto, že se tato témata nedají řešit rozumem nebo násilím, ale také že zrají a přímo souvisí s věkem, tedy se stárnutím, se smrtí, s Pánem Bohem – a s láskou.

Karel Prokeš

Čtvrteční večer bude patřit Cimballice

Koncert Cimballica začíná ve 20 hodin ve velkém sále Kulturního zařízení.

Součástí Mezinárodního festivalu poezie jsou každoročně také doprovodné programy. Toho prvního se letos ujme skupina Cimballica, která přináší originální díla, odvážné aranže, neobvyklé hudební kombinace, nový image a netradiční pojetí vážné hudby, folkloru a filmové hudby.

Hudební uskupení Cimballica založil v roce 2010 houslista Filip Prechtl, který je jejím vedoucím a také autorem všech aranžů. Jeho hlavním záměrem bylo spojit žánr populární a filmové hudby a takto pro posluchače vytvořit nový

hudební zážitek, který nadchne a pobaví.

Repertoár kapely je velice obsáhlý a Cimballica se rozhodně nebrání ani čistě folklorním melodiím, které byly hlavním repertoárem v době jejího vzniku. Nicméně posluchači se mohou především těšit na melodie ovlivněné filmovými skladateli: Hansem Zimmerem, Jamesem Hornerem nebo kapelou Metallica a finskou cellovou formací Apocalyptica.

V roce 2012 se Cimballica zúčastnila televizní soutěže Česko Slovensko má talent, kde

se s velkým úspěchem probjovala do Velkého třesku. Každým rokem podporuje svými koncerty i některé nadace: Nadační fond Modrý Hroch, Nadace Altego, Nadační fond Jonášek.

Současná sestava skupiny Cimballica je následující: Filip Prechtl – housle, Linda Finsterlová – housle, Alena Řeháková – housle, Jaroslav Vlasák – viola, Alena Tokarová – violoncello, Barbora Jagošová – cimbál, Miroslav Tomeček – kontrabas, Marek Osíčka – Kontrabas. **(red)**

Řekli a napsali o poezii...

PŘEČETL A VYBRAL JIŘÍ JUREČKA

Básníci jsou lidé, kteří pohrdají penězi – kromě těch, jež je potřebují dnes.

James Matthew Barrie

Člověk, chce-li být svrchovaně dobrý, musí mít silnou a bohatou obraznost; musí se umět vžít do druhého a do mnoha jiných. Strasti a slasti jeho bližních musí se stát jeho vlastními. Představitost je velkým nástrojem dobra; a poezie k tomu notně přispívá.

Každý zdravý člověk vydrží dva dny bez jídla, ale ne bez poezie.

Charles Baudelaire

Próza je, když všechny řádky jdou až do konce. Poezie je, když některé řádky končí ještě před koncem.

Jeremy Bentham

S poezií sluší se nakládat jako s velmi vzácným klenotem, jež jeho majetník nenosí den co den, aniž jej ukazuje každému a při každém kroku.

Miguel de Cervantes Saavedra

Jde o to, aby básník ukázal to, po čem sklouzává denně jeho zrak a jeho srdce, pod takovým zorným úhlem a s takovou rychlostí, aby se mu zdálo, že to vidí a dojíká se tím poprvé.

Poezie je bezpodmínečně nutná – jen kdybych věděl k čemu.

Jean Cocteau

Jen poezie má výsadu, že cokoliv vidí, vidí to poprvé, a cokoliv vyslovuje, říká to prvně – co svět světem stojí.

Každá dokonalá báseň je jedno velké vítězství, každá sladká sloka je celé království míru.

Karel Čapek

Poezie života je láska.

Svatopluk Čech

Kdo pracuje s láskou, ten do veškeré práce vnáší poesii.

Nikolaj Gavrilovič Černyševskij

Všechno, co člověk z milované bytosti nevidí, nahrazuje si poezií.

Jean Dutourd

Skutečná poezie ví, že jsou pouště pisku i pouště bláta, navoskované parkety, rozčuchané vlasy, zdrsnělé ruce, páchnoucí oběti, bednění hrdinové, nádherní idioti, všechny druhy psů, košťata, květiny v trávě, květiny na hrobech. Neboť poezie je v životě.

Poezie podstupuje boj, aby svedla dohromady lidi. Básník si chce zasloužit jméno člověk.

Paul Eluard

Hovořit o poezii je mnohem oblíbenější než poezie sama.

Chtěl jsem svou básni říci... A proč jste to tedy neřekl?

Hans Magnus Enzensberger

Láska je poezie života, která se v manželství mění v prózu.

Jean Hippolyte Giraudoux

Pověra je poezie života.

Johann Wolfgang von Goethe

Milostná lyrika je šířením nepravdivých zpráv o vlastní ženě.

František Gottlieb

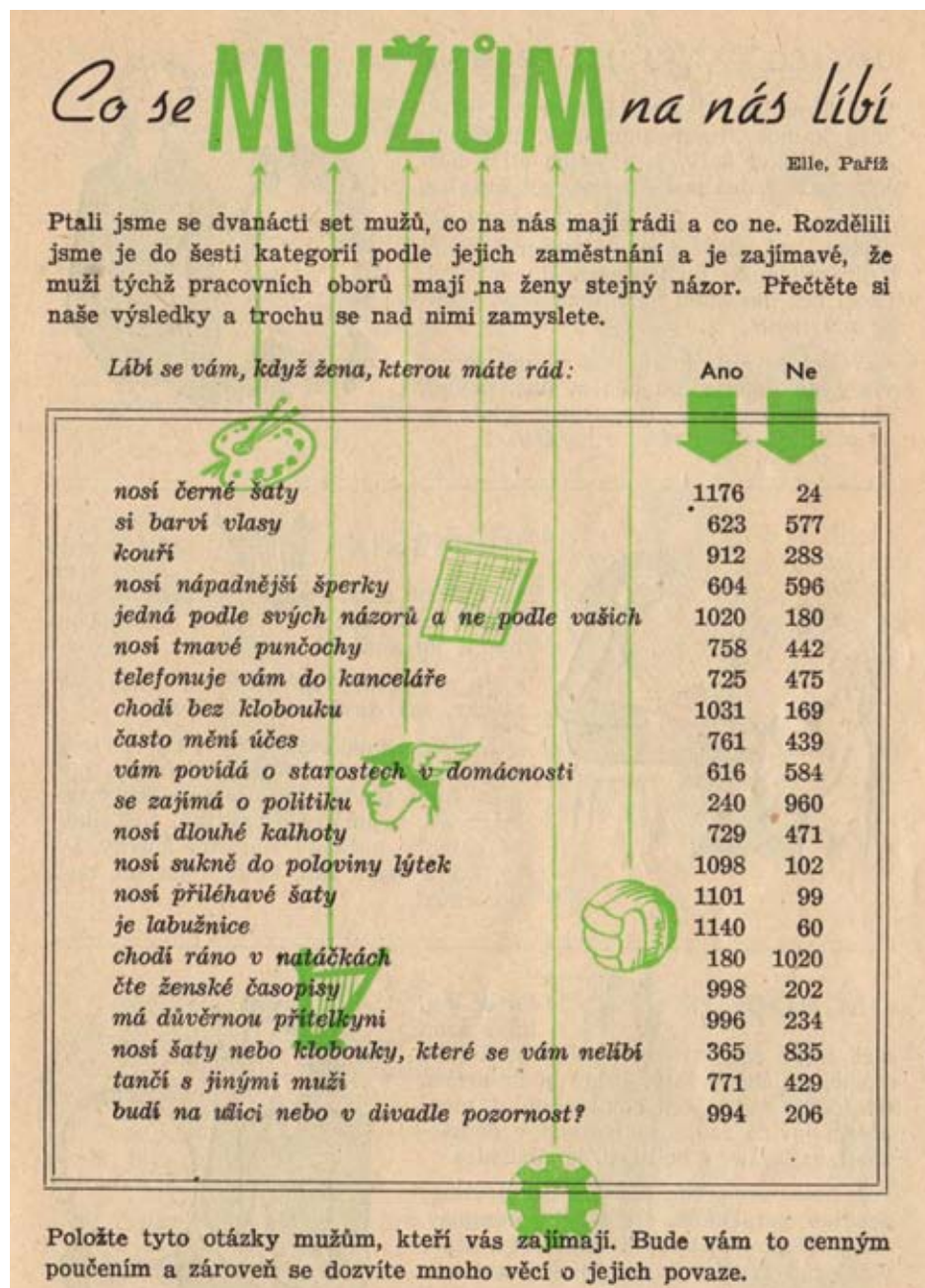
Myslíte, že bychom tak milovali své básníky, kdyby nám vyprávěli o něčem jiném než o nás? Jaké šťastné nedorozumění!

Krásný verš je jako smyčec klouzající po našich ozvučných strunách. Básník v nás nerozeznává své myšlenky, nýbrž naše.

Anatole France

Básník dělá totéž co hrající dítě. Vytváří fantazijní svět, který bere velmi vážně, tj. investuje do něho velká efektivní kvanta, ale zároveň ho ostře odlišuje od skutečnosti.

Sigmund Freud

Převzato z Přehledu zajímavostí světového tisku, únor 1948 č. 5.

Porota se představuje... část 1.

PETER ZEMANÍK

předseda poroty

No to je dobré!

Napiš o sebe niečo vtipné!

„Nejde nám o chronologické CV, ale spíše o lidské, lehké, živé, s nadhledem, nadsázkou či sobě vlastním humorem napsané představení sebe sama.... A pokud v archivu najdete fotku s vaší podobiznou a nemusí být formální, byl bych vám vděčen.“ – citát z mailu z redakční rady.

Tak tu to máte. Najradšej by som to teraz skončil, že však ma poznáte, ale aby som nepôsobil príliš arogantne – stačí, keď budem sedieť v porote – zopár riadkov zo seba vytlačím.

Začínal som recitovať v mojom rodnom Komárne s legendárnou básničkou od Ľudmily Podjavorinskej „Už ho vezú!“.

citát:

Čo sa stalo, milé stvory?

Leží Bodrík, leží chorý...

Musí to byť veľká muka,

keď tak stene, keď tak kuká.

To som mal asi 7 rokov a od vtedy sa to so mnou vlečie. Možno by som si pospomínal na všetky moje texty, ale tento pravidelný občasník má málo strán na to, aby som ich zverejnil. Moja neutíchajúca túžba po spros-

trekovaní posolstiev autorov ostatným umeňáčtívm neutrpeľa (niekto tvrdí, že – chvalabohu, iný, že – žiaľ!) ani počas môjho päťročného štúdia v Nemeckej demokratickej republike, odkiaľ som „dochádzal“ na krajské i celoslovenské súťaže. (pre tých neskôr narodených uvádzam, že NDR bolo v našom čase to tzv. „dobré“ Nemecko) A keď už si všetci (vrátane porôt a kolegov recitátorov) vydýchli, že už som v roku 1985 s recitovaním prestal, začali ma volať do porôt. Až dodnes. A preto som si povedal, že sa im pripomeniem, keď už moje deti (Marek – t.č. 30 a Anna – t.č. 24) s recitátorskou kariérou tiež „sekli“ a súťažne som si zarecitoval opäť po 28 rokoch. Ale už dosť! S pribúdajúcim časom (nechcem písať, že „vekom“ – to je také archeologické) sa dostávam do pozície, kedy začínam naplňať posolstvo mojej prvej zarecitovanej básničky. Konečne sa oblúk uzatvára: „Už ho vezú!“

(chachacha – zatiaľ sa smejem...)

MATEJ ČERTÍK

porotce

Som sympatický 176/75 VŠ. tridsiatnik, nefajčiar, neabstinent. Zadaný učiteľ s dvoma deťmi. Veľmi ma bavia prechádzky, šach, a kde tu siahnem aj po knižke poézie. Rád žmolím v ruke žltú a zelenú bodovaciu tabuľku.

Nájde sa milá, sympatická, zadaná, s citom prednesená dramaturgia s ktorou by stálo za to stráviť zopár minút vzájomného porozumenia?

Značka: Zinterpretujeme sa?

RENATA JURČOVÁ

náhradnice poroty

Žena – cestovateľ, skúmateľ, hľadač.

Pri svojich objavných cestách posledné roky obývajúca skôr javisko, ako hľadisko. Žena ešte chvíľu mladého vzhľadu a nemnohých skúseností. Hlavne tých ľudských. Bedlivé tvorivé oko rado sleduje kroky recitátorov. Miluje divadlo, prednes a život. A čo viac? Len toľko, že učí(niekedy aj sa) na Literárno-dramatickom odbore v Leviciach a tak ďalej a tak ďalej. Ale to je predsa to menej dôležité. Keď ju stretneš, spýtaj sa jej, určite ti odpovie.

SOŇA PARILÁKOVÁ

porotkyně

Občas je aj život vo veršoch.

Občas sa ho darí vyslovovať pravdivo, zvučne a za seba.

Tak ako v dobrej básni.

Stále znova a znova.

A to vyslovovanie mám radšej ako hodnotenie.

V porote sa cítim ako hosť.

Pri prednese som viac doma.

Učím sa načúvať.

Stále znova a znova.

Odmalička jsem se sama hlásila do soutěží v recitaci, říká herečka Helena Čermáková

Helena Čermáková v roli Júdit ve stejnojmenné divadelní hře autorů Rostislava Krivánka a Vladimíra Franze, za kterou obdržela Cenu Thálie 1999.

Herečka Helena Čermáková je dobrou duší a ozdobou Městského divadla ve Zlíně. Vždy noblesní a přitom citlivá dáma se pyšní Cenou Thálie, kterou získala za výkon v představení Júdit. Je také velkou milovnicí poezie a mluveného slova.

„Už odmalička na základní škole jsem se sama od sebe hlásila do nejrůznějších soutěží v přednesu. Dodnes si nenechám ujít příležitost, abych mohla recitovat. Ať už je to na akcích pro veřejnost, ale také v soukromí s rodinou nebo mezi přáteli,“ přiznává se Helena Čermáková.

Nová sezona zlínského divadla začala vašim šansonovým pořadem Tolik bylo dní. Je vidět, že tento žánr je vaší srdcovou záležitostí...

Chytilo mě to už na škole, kde jsme měli v rámci výuky semestr šansonů. Spolužák z hudební větve Daniel Forró mi skládal písničky a kamarádka básnířka psala texty. Po příchodu do Zlína jsem zpívala v řadě menších představení v Divadélku v klubu. Ale to byly jen jednotlivé písně zasazené do inscenací. Až jednou přišel Karel Semerád s představením Madam Piaf, které mi udělal přímo na míru. Bála jsem se nejdřív, že na to nemám, ale našla jsem si k tomu svou cestu. Stejně jako naši diváci. Je to hodně oblíbené představení, hrajeme jej už šestou sezonu a je pořád vyprodané.

A jak vznikl ten zmíněný slavnostní pořad k sedmdesáté sezoně divadla?

Byl to obrovský dárek nejen pro divadlo, ale hlavně pro mě. Texty šansonů nám posílali lidé z celé republiky na základě článku zveřejněného v Divadelních novinách. Oslovili jsme i naše kolegy spolupracovníky, jako je Petr Štindl, J. A. Pitínský nebo Martin Františák. Vznikla tak zajímavá směsice nejrůznějších témat písní.

Neměla jste někdy ambici být profesionální zpěvačkou? Například v muzikálovém nebo hudebním divadle?

Na velký muzikál nemám hlasový potenciál. Nejsem ve zpěvu dostatečně univerzální. Raději zůstanu u šansonů. U nich nejde tolik o hlasový rozsah, ale spíše o vyjádření pocitu a atmosféry.

Zdá se mi, že se ve zlínském divadelním souboru sešli po hudební stránce mimořádně talentovaní herci...

Myslím si to také. Hanka Mikolášková, naše umělecká šéfová, na to klade velký důraz a u nových posíl souboru, které vybírá, je to znát. Nejde jí jen o to, aby byli dobří činoherci, ale aby měli univerzální schopnosti. Důležitý je tedy nejen zpěv, ale také pohybová stránka věci nebo dokonce hra na hudební nástroje. Díky těmto mladým a hudebně schopným hercům můžeme dát dohromady muzikály, které bychom jinak nezvládli. Hodně z nás má muzikálovou katedru, to ovšem ještě neznamená, že všichni musíme být úchvatní pěvci. Nejsme muzikálové divadlo ani opera. Diváci k nám musí být trochu shovívaví. Teď jsme si vzali hodně velké sousto v podobě Prodané nevěsty. Sice se maximálně snažíme, ale rekla bych, že to je po hudební stránce náš strop.

Jak se vám pracuje s režisérem Pitínským? Říká se o něm, že je tak trochu podivín...

Známe se už dvacet let a spolupracovali jsme mnohokrát. Nesmírně si ho vážím, ctím ho, mám ho ráda jako člověka pro jeho hlubokou lidskost, vstřícnost, otevřenost a vysokou profesionalitu. Líbí se mi jeho odlišný přístup k divadelním tématům, schopnost netradičně, nestandardně a zajímavě reagovat na určité situace. A ač to tak

na první pohled nevypadá, je to velký smíšek, který se v žádném případě nevyhýbá humoru.

Pocházíte z Brna, jaká byla vaše cesta do zlínského divadla?

Když jsem studovala na JAMU, nepředstavovala jsem si, že zůstanu v Brně, i když odtamtud pocházím a měla jsem tam celou rodinu. Chtěla jsem do světa a mým snem byla pochopitelně Praha. Dostala jsem ale nabídku do zlínského divadla. To mělo v té době skvělou pověst díky krásné éře za ředitele Miloše Slavíka a osobnostem, jako byli režiséři Alois Hajda, Miloš Hynšt a dramaturg Miroslav Plešák. S velkou radostí jsem na tuto nabídku kývla a vydala se do Zlína, stejně jako můj tehdejší spolužák Luděk Randár. Záhy ještě přišla nabídka na hostování do Realistického divadla v Praze. Tři roky jsem tam hrála souběžně se Zlínem. Mezi tím jsem tady potkala svého manžela, zamilovala se a bylo rozhodnuto.

Hostování na jiných scénách jste se ale nevzdala...

I když jsem z rodinných důvodů zůstala ve Zlíně, pokud to šlo, hostovala jsem v divadlech v Brně nebo Praze. Pro herce je to jen dobře, protože nezkostnatí, dostane se do jiného prostředí, před nové publikum a musí pracovat s jinými lidmi, kteří k němu mnohdy nejsou tak shovívaví jako jeho nejbližší spolupracovníci.

Máte aktuálně nějaké takové představení mimo Zlín?

Už rok máme nádhernou inscenaci v Praze v Divadle V Dlouhé. Vlčí jámu v režii Martina Františáka. Roli, kterou kdysi ztvárnila ve filmu Jiřina Šejbalová. Byla to ohromná výzva,

ale zároveň velké potěšení. Kolegové mě skvěle přijali, jsou báječní a diváci pořád chodí. Hrají také v představení Františka Derflera Král umírá v Divadle U Stolu v Brně. To je titul netradiční a myslím si, že velmi dobře zpracovaný. Z časových důvodů jsem musela nedávno odmítnout jednu krásnou roli s Dodo Gombárem v Národním divadle v Brně. Chystám se ale na Dostojevského Běsy v režii Martina Čičváka, po boku Ondřeje Sokola a Martina Fingera v brněnském Divadle Reduta. Začínáme zkoušet v listopadu.

Jak jste se sžila se Zlínem?

První roky byly nádherné, ale také docela náročné, protože jsme s manželem bydleli přímo v divadle a neměli chvíli klidu. Člověk v divadle pracuje, bydlí a navíc každý u nás byl vítáný, už toho bylo možná příliš. Snažili jsme se aspoň hodně vyrazet na výlety, abychom netrpěli ponorkovou nemocí. Pak jsme se přestěhovali do vlastního domku na Kudlově a získali konečně víc volnosti. Jsme tři minuty autem od divadla a přitom se z okna díváme na les a pole, na kterém se pasou srnky. Manžel se zbláznil do zahrádky, ačkoliv když ji poprvé uviděl, tak z legrace prohlásil: „Zabetonovat!“ Teď pěstuje kytičky, sází stromy, buduje zidky. Je to hlavně na něm, já moc volného času nemám.

Může to pro vás být dobré odreagování od divadla, nebo snad ne?

Je to velký relax a pohoda, uvolnění a inspirace. Sleduji, jak se mění roční období. Dělá mi to dobře na duši, ale také se ráda na zahradě učím texty.

Na jaké své role vzpomínáte nejraději?

Těch krásných rolí bylo během let mnoho a těžko se vybírá. První mou velkou a podařenou

inscenací byla Manon Lescaut v režii Ivana Baladi. Do paměti se mi zapsalo představení Vliv gama paprsků na měsíčky zahradní, kde jsem hrála nervní epileptickou dívku. Byl to zajímavý a náročný úkol, úplně jiný typ postavy, než na jaký jsem byla zvyklá. Nesmírně důležitá pro mě byla Kostelnička v Její pastorkyni. Těžko říct, jestli ji něco překonalo. Byla to má první spolupráce s panem Pitínským. Vnímala jsem to jako úplné zjevení, jiný způsob práce, který jsem do té doby nezažila. Jako bych začala dýchat úplně jiný vzduch. Zůstalo to hluboko ve mně. Těch rolí, na které ráda vzpomínám, ale bylo opravdu hodně – Smrt Hippodamie, Višňový sad, Šumař na střeše a další.

A co současné inscenace?

Miluji šansony, takže mě samozřejmě moc baví Madam Piaf. Srdeční záležitosti jsou pro mě Žitkovské bohyně, kde hraji postavu Surmeny. Je to velké a atraktivní téma, skvělá režie Dodo Gombára. Je velice dobře pro zlínské divadlo, že jsme s ním mohli pracovat a že tady působil jako umělecký šéf. Přinesl do divadla novou poetiku a jiný způsob práce. Máme štěstí, že se kromě něj setkáváme i s dalšími zajímavými režiséry, jako je Petr Štindl nebo Zdeněk Dušek.

Dostanete se i k filmu?

K větším rolím se od nás z pohraničí nedostanete, pro pražské produkce jsme takřka nedosažitelní. Ludřkovi Randárovi kdysi někdo řekl: „Zlínský herec, mrtvý herec.“ Pokud nemáte profláknuté jméno, nemáte šanci na hlavní postavu. Takže se musíme spokojit s malými nebo v lepším případě středními roličkami. Z poslední doby mohu zmínit jen film Slávka Horáka Domácí péče, kde jsem hrála ženu s Alzheimerem

a měla to štěstí setkat se s Alenou Mihulovou. Jinak jsou to jen seriálové postavy, například v epizodách z připravovaného cyklu Četníci z Luhačovic. Více šancí našťastí dostávám v rozhlasových inscenacích. Mluvené slovo je krásné, člověk se dostane k zajímavým autorům a textům, proto mě to baví.

Poezie je vaší velkou láskou. V mládí jste sklízela úspěchy v recitačních soutěžích...

Ano, mám doma spoustu diplomů. Už jako holka na základní škole jsem ráda četla básně a sama se do soutěží hlásila. Ale stejně tak jsem dělala amatérské divadlo a jezdila s ním na soutěže.

Které autory máte nejraději?

Ráda čtu Jana Skácela, Oldřicha Mikuláška, Bohuslava Reynka, Františka Halase, Josefa Kainara, mým miláčkem je i Rábíndranáth Thákur. Nejen, že si je čtu sama, ale také při různých příležitostech na řadě akcí.

Helena Čermáková

Narodila se v roce 1957 v Brně, kde vystudovala Janáčkovu akademii múzických umění. Do zlínského divadla přišla počátkem osmdesátých let. Poznala tady svého manžela, scenografa Jaroslava Čermáka. Má s ním jednoho syna, další dvě dcery vyvdala. Žije na Kudlově.

Na kontě má bezmála 150 inscenací. V roce 1999 dostala nejrespektovanější divadelní ocenění – Cenu Thálie. Objevuje se i ve filmových a televizních rolích, naposledy ve snímku Slávka Horáka Domácí péče.

Helena Čermáková.

KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA VALAŠSKÉHO MEZIŘÍČÍ JE TAKÉ PROVOZOVATELEM GALERIÍ V AREÁLU ZÁMKU ŽEROTÍNŮ, DO KTERÝCH VÁS ZVEME. ÚČASTNÍCI MFP S FESTIVALOVOU PLACKOU MAJÍ NA VÝSTAVY VSTUP ZDARMA.

GALERIE KAPLE

DUŠAN VÁŇA - SKLIZEŇ

Instalace výstavy Dušana Váni v galerii Kaple.

V současné době se v prostorách bývalé věžeňské kaple, nyní galerie Kaple, prezentuje sochař Dušan Váňa (*1982), jež svou první výstavu ve Valašském Meziříčí nazval jednoduše a výstižně Sklizeň. V hlavním galerijním prostoru, balkóně i sklepení můžete shlédnout třináct silikonových objektů, které dokonale napodobují skutečné ovoce, ale ve skutečnosti se jedná o antropomorfní tvary evokující lidskou kůži. Tvorbu Dušana Váni shrnula Marika Svobodová:

Tvorba Dušana Váni je plná výrazových proměn, rozdílných tvůrčích přístupů a svěbytného humoru. Pokud bychom chtěli formulovat určitou jednotící linii jeho tvorby, mohli bychom uvést jeho kutilskou zálibu pro konstruování, utváření a spojování nejrůznějších materiálů v kombinaci s nejnovějšími digitálními technologiemi, elektronikou a 3D tiskem, umožňujícím nové metody umělecké tvorby. Váňa se svou prací řadí k aktuálnímu trendu progresivního digitálního sochařství, využívající digitálně podporované navrhování objektů.

V době studií na Fakultě výtvarných umění v Brně v ateliéru sochařství se Váňa zaměřil na realisticky pojednanou sochu, bustu nebo tělesný fragment, kterou následně oživil pomocí digitálních či elektronických technologií. Voyer z roku 2008 je realistickou autoportrétní bustou, do níž jsou vloženy oči sledující pohyb v místnosti. V diplomové práci z roku 2011 vyústila tato poloha jeho tvorby v sérii antropomorfních kinetických objektů s názvy Prsar, Uchýlí a Šmíráci. Veristicky pojednané lidské fragmenty, vytvořené částečně ze silikonu, přitahují pozornost svojí haptičností, která umocňuje tělesnost

a erotičnost těchto motivů. Dokonale provedené umělé náhražky jsou uvedeny do pohybu pomocí elektroniky (ňadro pulzuje, uši se naklápí jako motýlí křídla a prsty šmírují a rejdí po vytyčené ploše). Výsledný dojem není vzdálený surreálné poetice okořeněné osobitým humorem.

Prací se silikonem Váňa volně pokračuje také v nejnovějších pracích. Hrušky nebo Kokos z roku 2013 jsou zdánlivě dokonalou nápodobou skutečného ovoce; ve skutečnosti však jsou pojednány jako antropomorfní tvary evokující až fyzicky lidskou kůži doplněnou skutečnými lidskými chlupy. Nečekaně se nám místo chuťových buněk aktivizují hmatové a haptické smysly.

Odlíšnou polohu Váňovy tvorby představují minimalistické, geometrické a kinetické objekty, vytvářené často na základě matematických či fyzikálních zákonů a systémů. Bílý krystal, Po-

larita z r. 2003 nebo Rubikův krystal z r. 2011 rozvíjí schéma fraktálu, Pulsar z r. 2009, sleduje obdobné téma v podobě složitěho geometrického pulzujícího tělesa. Minimalisticky úsporně působí Monolit z r. 2009, statická rozměrná stěla tvořená kovovým rámem vyplněná černými mojitovými brčky. Místo hmotného monolitu je výsledkem subtilní geometrický rastr propouštějící světlo. Statický blok je současně aktivizován pohybem diváka, připomínající reminiscenci na evropský minimalismus nebo nové tendence z 60. let.

Dušan Váňa je v současné době studentem doktorského studijního programu na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně v Ateliéru sochařství 1 u doc. ak. soch. Michala Gabrielu kde se věnuje výzkumu v oblasti dostupných 3D technologií v digitálním sochařství.

(red)

Instalace výstavy Dušana Váni v galerii Kaple.

GALERIE SÝPKA

MAGDALÉNA VÁŇOVÁ - KALEIDOSKOP

Instalace výstavy Magdalény Váňové v galerii Sýpka.

Galerie Sýpka, jež sídlí v sýpce, pár kroků od galerie Kaple vystavuje sestra Dušana Váni, Magdaléna. Svou výstavu propracovaných hyperrealistických autoportrétních soch nazvala Kaleidoskop a její profesní dráhu sespala Mgr. Kristýna Cílková:

V tvorbě Magdalény Váňové (1984) je zpětný pohled na sebe samu a přenos prožitých i domnělých skutečností tím, co prostupuje napříč její tvorbou a determinuje nám tak oblast ve které se ona sama záměrně pohybuje. Touto oblastí je člověk a lidské tělo.

Měla jsem možnost práce Magdaleny Váňové sledovat během jejich studií na Fakultě Výtvarných Umění v Brně, a kdybych měla jedním slovem shrnout způsob její tvorby pak by to byla „zarputilost“. Nikdy netvoří bez absolutní jistoty potvrzené vnitřním puzením o správnosti toho, co potřebuje sdělit. Na svých sochách

dokáže pracovat velice dlouho a bez odpočinku, s posedlostí po dokonalém převedení své ideje do reálu.

V jejích raných pracích je ještě cítit snaha o hledání toho pravého média pro vyjádření sebe sama spojená s hravostí, humorem a iluzivním pohledem na svět – Kaleidoskop (2008). Postupem času ale krystalizuje její forma, a lidské tělo, coby dokonalý transfer toho, co touží vyjádřit a nám divákům předat, se samo stává alfou a omegou konceptu její tvorby – Máma (2009). Prakticky každá její socha je autoportrétem a je jedno, jestli vizuální podoba je antropomorfní či nikoliv – Polštář (2007) - vlastní otisk, voda jako očista, tok snů, pročištění mysli. Pro Magdalenu Váňovou je daleko důležitější výsledná řeč díla - zpráva, kterou nám chce předat, než důsledný portrét – Ženy (2011). Ta hluboká citovost a silné prožívání jí přivedly několikrát i na

místa, kterých se většina obyčejných lidí obává. Její zážitky z psychiatrické léčebny jsou naprosto patrné v díle nazvaném Kuřárna (2010) – kde sedávala prostopánská paní Marcela. Reálný zážitek je přenesen a my se na ní sice můžeme dívat z bezpečné zóny ohraničené skleněným boxem, avšak to zhmotnění ponuré zkušenosti nám nedovolí jen tak, bez emoce odejít. Váňová bere osobní zkušenost jako jeden z pilířů její inspirace a dokáže se na ní podívat i zvenčí, nejen skrze samu sebe - Odras (2012), je neuvěřitelnou zprávou o vnímání toho co je pravdivé - to co vidíme nebo to co cítíme? Rozpolcenost - svět jako černý a bílý – dvě tváře, dva stavy – nic mezi tím. Díla Magdaleny Váňové nejsou pro první pohled, stejně tak jako vnitřní svět, když si ale její práce důkladně prohlédnete a necháte je na sebe působit tak velice brzo pocítíte a pochopíte. Váňová dokáže na svých sochách pracovat až s hyperrealistickou posedlostí, kdy milimetr po milimetru promodelovává jemné vrásky kůže a pak si vezme motorovou pilu a porazí strom a naporcuje kmen o průměru jednoho metru pro další práci. To je Magdalena.

Magdalena Váňová studovala v letech 2007-2012 Fakultu výtvarných umění VUT v Brně v Ateliéru sochařství 1 u doc. ak. soch. Michala Gabriela, studium z osobních důvodů nedokončila.

Účastnila se řady kolektivních ateliérových výstav například v pražském DOXu, nebo galerii Doubner. V Brně ve výstavních prostorách divadla Reduta.

Nyní pracuje ve společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením SPMP Šumperk.

(red)

MUZEJNÍ A GALERIJNÍ CENTRUM

ALENA PODZEMNÁ
ŽENA NŮŠE PÍSEŇ KOST

Kulturní zařízení v loňském roce otevřelo nové výstavní prostory v jižním křídle zámku Žerotínů, kde ve volném čase můžete také zabrousit. V přízemních výstavních prostorách můžete navštívit retrospektivní výstavu Žena nůše píseň kost, která mapuje výtvarný svět Aleny Podzemné od kompozic ze 70. let, přes plenérové kresby a stříkané obrazy až po díla tak čerstvá, že doporučujeme návštěvníkům, aby se jich raději nedotýkali. Výstavu krásně shrnula Kamila Valoušková:

Vnímavému a hloubavému oku autorky neunikne žádný předmět, zákoutí či krajina, která se honosí dostatečnými estetickými kvalitami. Alena Podzemná dokáže nacházet krásu i v těch zdánlivě prachobyčejných věcech a prostřednictvím

své imaginace vyživené hlubokými teoretickými znalostmi, vytvořit opravdu nevšední kompozice. Příkladem budiž sítká od pomerančů, která se stala základem barevně výživné abstrakce opěvující ohromující krásu gotických kleneb. Ostatně k malířské technice využívající spreje, kterou v posledních letech preferuje, ji také přivedla gotika – konkrétně symbolická pozadí gotických deskových maleb.

Alena Podzemná ve svých obrazech transformuje věci viděné do nových kontextů a skutečností, apeluje na hravost diváka nechává i jemu samotnému rozvinout svůj vlastní pohled na věc. Je mřížka pod knedlíky, již laskavá ruka diváka dovolí rozkvést v slunce adorující květ, nějakou notickou ke kynutí obyvatel českých

lánů? Může autorka svým dílem „Oftalmická migréna“ poukazovat, že vznik abstraktního umění s ostrými liniemi i barvami může souviset se zdravotním stavem svého (nepochybně geniálního) tvůrce? A jaký konceptuální podtext v sobě nesou hedvábně jemné, něžně barevné a ve světle se mihotající, ale přece jen honduraské bombardáky?

Odpověď na tyto otázky není podstatná, důležité je, že výtvarná díla tyto otázky kladou. Žena, nůše, píseň, kost – toť slova, podle kterých se rod ženský ohýbá. Řečenou autorkou: tot slova, které život jedné ženy dostatečně vystihují.

(red)

Ohlédnutí za atmosférou literárních festivalů

Jako literární nadšenec čas od času brouzdám mezi městy a navštěvuji autorská čtení a literární festivaly. Nejen pro to, abych se setkal s autory a dozvěděl se něco o tématech, kterým se věnují, ale už pro tu atmosféru. Všechno jako by získalo na hloubce a do popředí se najednou dostanou myšlenky, na které si obvykle neumíme udělat čas, nebo konečně dopřejeme více prostoru své představitosti. Literární festivaly navíc zdaleka nejsou jen setkáváním několika vyvolených. V případě těch největších, jako je například Festival spisovatelů Praha nebo Měsíc autorského čtení, jde doslova o masové akce.

Pokud se rozhodnete navštívit Měsíc autorského čtení, který od roku 2000 pořádá brněnské nakladatelství Větrné mlýny, je dobré přijít včas a vychytat si v nevelkých prostorách divadla Husa

na provázku nějaké dobré místo. Jinak si zkrátka nesednete a dav posluchačů vás může natlačit na chatrný ohoz, odkud vás organizátoři záhy vyženou, aby zabránili katastrofě. Nehovoří se o něm jako o největším festivalu náhodou. Jednotlivá čtení a doprovodný program můžete navštěvovat v průběhu celého července, vždy s jedním zahraničním a s jedním domácím autorem. Má tedy i výrazný vzdělávací potenciál.

O Měsíci autorského čtení se zde zmiňuji proto, že to, co jsem prožíval při jeho návštěvách, jsem v obdobné míře prožívali na jiných festivalech. A zdaleka se nezůstávalo jen u oficiálního programu. Festivalové dozvuky se mnohdy rozšířily i do jiných částí města a pokračovaly v kavárnách, klubech a přilehlých hospůdkách až do velmi pozdních, či brzkých ranních hodin.

Samozřejmě vždy se špetkou originality, kterou si nese génius loci místa, kde je festival pořádán. Literární festivaly mají ostatně i další přesahy. Pokud je člověk otevřený, nikdy neví, s kým se potká, a o co ho návštěva takové akce může obohatit. Jednou se například setkáte s kamarádem ze studií, kterého jste po léta neviděli, jindy se symbolicky rozloučíte s autorem, aniž byste věděli, že jde o jeho poslední větší vystoupení na veřejnosti (jako tomu bylo například v případě Ivana Martina Jirouse na Měsíci autorského čtení v roce 2011), nebo se zakoukáte do některé z přítomných autorek a rozhodnete se jít pro autogram, který je zámkou k seznámení.

Marek Adamík

51. ročník Mezinárodního festivalu poezie pro vás připravili a zajišťují:

ŘEDITEL FESTIVALU

Roman Štěrba

ORGANIZAČNÍ STŘEDISKO

Hana Marková
Magda Siekliková
Dana Půstová

TISKOVÉ STŘEDISKO

Karel Prokeš
Aleš Linduška
Pavel Stojar
Jiří Jurečka
Tereza Volfová
Marek Adamík
Vlasta Červenková
Ondřej Smolka

NIPOS- ARTAMA PRAHA

Ivana Lubinová

NOC BRATISLAVA

Jaroslava Čajková

EKONOM

Eva Králová

PRODUKCE DOPROVODNÝCH

PROGRAMŮ

Marek Baroš
Martin Krejčí

TECHNIKA

Martin Krejčí
Marek Baroš

ŠATNA A PRODEJ VSTUPENEK

Vlasta Bohůnková
Jarmila Žitníková
Lada Griningerová
Renata Bechná

VÝPOČETNÍ STŘEDISKO

Alena Svozilová
Radka Vičarová

CESTOVNÉ

Vlasta Frantíková
Radana Krupová

PÉČE O POROTU

Lenka Mrnková
Eva Klímová

UBYTOVÁNÍ

Pavla Mitášová

PROPAGACE

Renata Bechná
Ondřej Smolka

POROTA

Peter Zemaník - předseda
Libor Vacek
Hana Kofránková
David Kroča
Aleš Vrzák
Jana Machalíková - náhradník
Matej Čertík
Soňa Pariláková
Renata Jurčová - náhradník

TAJEMNÍK POROTY

Jana Trojanová

REŽIE PŘEHLÍDKY VÍTĚZŮ

Renata Jurčová

Program 51. MFP

čtvrtek 15. října

15:00 prezentace účastníků
/divadelní kavárna/
20:00 zahájení festivalu
losování I. kola soutěže /sál/
doprovodný program:
CIMBALLICA

pátek 16. října

09:00 I. kolo soutěže /M-klub/
20:00 losování II. kola soutěže /sál/
doprovodný program:
PŘÍPAD RADOK
Divadlo v Dlouhé, Praha

sobota 17. října

09:00 II. kolo soutěže /M-klub/
14:00 rozborový seminář s porotou
/sál/
20:00 vyhlášení výsledků /M-klub/
přehlídka vítězů
slavnostní zakončení 51. ročníku

Co byste měli vědět o ubytování

Vážení účastníci festivalu, ubytování je pro vás zajištěno v Zámeckém penzionu a v nedalekém hotelu Apollo v ulici Křížná. Ze zámku Žerotínů se tam snadno dostanete po lávce přes řeku a po chodníku mezi dětským hřištěm vpravo a sportovním hřištěm Základní školy Křížná po levé ruce. Hotel Apollo stojí naproti této škole, z terasy zámku na dohled.

Hosté ubytovaní v Zámeckém penzionu vhodí klíče při odjezdu do schránky na venkovní straně dřevěných dveří směrem na II. nádvoří ke Kapli. Hosté v hotelu Apollo budou o všem informováni personálem tamní recepce.

Příjemný pobyt ve Valašském Meziříčí vám všem přeje organizační výbor.

*Pohled na Hotel Apollo
za všerejšího chmurného počasí.*

Provozní doby

čtvrtek 15. října

bar - divadelní kavárna	15.00 – 24.00 hod.
prezence, ubytování - salonek divadelní kavárny	15.00 – 21.00 hod.
šatna - divadelní kavárna	18.00 – 24.00 hod.
Cimballica - velký sál	20.00 hod.

pátek 16. října

bar - divadelní kavárna	08.00 – 24.00 hod.
šatna - divadelní kavárna	08.00 – 24.00 hod.

soutěž - M-klub	08.00 – 15.00 hod.
Případ Radok - velký sál	20.00 hod.

sobota 17. října

bar - divadelní kavárna	08.00 – 19.00 hod.
šatna - divadelní kavárna	08.00 – 20.00 hod.
soutěž - M-klub	08.00 – 13.00 hod.
seminář - velký sál	14.00 hod.
šatna M-klub	19.00 – ? hod.
bar M-klub	19.00 – ? hod.
vyhlášení výsledků - M-klub	20.00 hod.

Festivalové menu

Valašská kyselice, chléb	30 Kč
Dýňová polévka	30 Kč
Kuřecí řízek, bramborový salát	70 Kč
Vepřový guláš	70 Kč
Hermelín na grilu, hranolky	70 Kč
Klobása na grilu, chléb	50 Kč
Hermelín na grilu, chléb	50 Kč
Párek v rohlíku	20 Kč
Hranolky	30 Kč
Palačinka s ovocem	35 Kč
Valašský frgál 1/4	35 Kč

Přejeme Vám dobrou chuť.

Zde může být i vaše reklama ...

V prvním kole 51. ročníku MFP recitují...

I. kategorie

Příjmení, jméno	Bydliště	Autor	Dílo
BLÁHOVÁ Maria	Praha - ČR	Ilja Hurník	Dotvoření
DURCHÁNKOVÁ Natálie	Praha - ČR	Marian Palla	Stěrače
HEJTMÁNEK Vojtěch	Jeseník - ČR	Lawrence Ferlinghetti	Prádlo
HODERMARSKÝ Tomáš	Bratislava - SR	Dalton Trumbo	Johnymu dali pušku
KAŠIAROVÁ Frederika	Dačov Lom – SR	Mirka Ábelová	Na!
KLEMOVÁ Andrea	Košice – SR	Bella Achmadulinová	Túžba po zrození
KLENOR Mikuláš	Praha – ČR	Iginio Ugo Tarchetti	Písmeno U
KÓŇOVÁ Andrea	Nitra – SR	Karel Jaromír Erben	Poludnica
KUCHÁROVÁ Miriam	Poráč - SR	Albert Camus	Kurín a zarezaná sliepka
KVĚCH Ondřej	Bílina - ČR	C. D. Payne	Z deníku Mladík v odboji
MOKRÝ Martin	Jeseník – ČR	Charles Bukowski	Velký zvířata v betonových botách
NAGYOVÁ Mária	Žirany – SR	Ian McEwan	Na pláži
POLIAK Roman	Levice - SR	Dušan Mitana	Z nočníka
PONDĚLÍČKOVÁ Adéla	Varnsdorf - ČR	Jan Drda	Vyšší princip
PRAVDOVÁ Terézia	Trnava - SR	Veronika Šikulová	Dušinka
ROZLOŽNÍKOVÁ Simona	Velká Lodina – SR	Václav Pankovcín	Tri ženy pod orechom
STAŠA Vít	Bystřice - ČR	Petr Olmer	Čekání
SVĚRÁKOVÁ Tereza	Pelhřimov – ČR	Anton Pavlovič Čechov	V letním domě

II. kategorie

Příjmení, jméno	Bydliště	Autor	Dílo
GALABA Ján	Nitra - SR	Vojtech Mihálik	Balada o poslednej prvej láske...
HADRAVOVÁ Eva	Praha - ČR	František Hrubín	Lešanské jesličky
JELÍNKOVÁ Terezie	Praha - ČR	Marina Cvetajevová	Který vítr mám proklínat
JURKOVIČOVÁ Alžbeta	Trnava – SR	Liv Ullmannová	Premena
LNĚNIČKOVÁ Tereza	Praha – ČR	Karel Poláček	Několik slov o příbuzenském názvosloví
POMPOŠOVÁ Nina	Levice - SR	Manuel Cofiño López	Ešte raz a naposledy...
SOLDÁN Vladimír	Velká Dobrá – ČR	Jiří Šotola	Na smrt Lamarckovu
STANČOKOVÁ Marianna	Ružomberok - SR	Marie Darrieussecq	Svinské pravdy

Přejeme
hodně štěstí!

Zde může být i vaše reklama ...

Přijde jaro, přijde ...

tiráž

foto na titulní a poslední straně: Ondřej Smolka

Festivalové listy 51. Mezinárodního festivalu poezie pro účastníky festivalu vydává Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, příspěvková organizace.
Redakce: Karel Prokeš -šéfredaktor, Ondřej Smolka - grafika, sazba, Pavel Stojar, Tereza Volfová, Aleš Linduška, Jiří Jurečka, Marek Adamík, Vlasta Červenková - fotograf.

partneři festivalu:

